

Zpráva o průběhu a výsledcích provedeného forenzního auditu dosavadní realizace projektu OpenCard

Manažerský souhrn

ZADAVATEL:

Hlavní město Praha

se sídlem: Mariánské nám. 2, Praha 1, PSČ: 110 01
Zastoupené: Ing. Václavem Krausem, ředitelem odboru Informatiky MHMP
IČ: 00064581, DIČ: CZ00064581
(dále jen „Zadavatel“)

ZPRACOVATEL:

KONSORCIUM:

NEXIA AP a.s.

se sídlem: Žerotínova 35/1124, Praha 3, PSČ 130 00
IČ: 48 11 70 13, DIČ: CZ 48 11 70 13
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B,
vložka 14203

a

A.T. KEARNEY GmbH – organizační složka

se sídlem: Antala Staška 77, Praha 4, PSČ 140 00
IČ: 47 606 126, DIČ: CZ 47 606 126
zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A,
vložka 6990

(dále jen „Zpracovatel“ anebo „Auditor“)

V Praze dne: 3.12.2009

Tato zpráva obsahuje 28 stran textu

Vyhotovení č.: 1

Obsah

OBSAH	2
1 ÚVOD	4
1.1 PŘEDMĚT FORENZNÍHO AUDITU	4
1.2 CÍL AUDITORSKÝCH ŠETŘENÍ A ZAMĚŘENÍ PRACÍ	4
1.3 POSTUP AUDITORSKÝCH PRACÍ A POPIS JEHO PRŮBĚHU	5
1.4 POSUNUTÍ TERMÍNU VYDÁNÍ ZPRÁVY AUDITORA A OMEZENÍ AUDITORSKÝCH PRACÍ	6
2 MANAŽERSKÝ SOUHRN - ZÁVĚRY FORENZNÍHO AUDITU	8
2.1 HISTORIE PROJEKTU OPENCARD, JEHO ZÁMĚRY A JEHO STÁVAJÍCÍ FUNKČNOST	8
2.1.1 <i>Zadání projektu a zahájení provozu</i>	8
2.1.2 <i>Popis původního záměru</i>	9
2.1.3 <i>Stávající funkčnost OpenCard a počet uživatelů</i>	9
2.2 EKONOMICKÝ PLÁN PROJEKTU OPENCARD A JEHO NÁVRATNOST	10
2.3 STAV PROJEKTU OPENCARD KE DNI 30.6. 2009	11
2.3.1 <i>Nezprovozněné klíčové funkcionality</i>	11
2.3.2 <i>Rekapitulace Příjmů a Výdajů (nákladů) projektu OpenCard ke dni 30.6. 2009</i>	12
2.4 SROVNÁNÍ PŮVODNÍHO ZÁMĚRU SE SOUČASNÝM STAVEM PROJEKTU	13
2.4.1 <i>Funkcionalita</i>	13
2.4.2 <i>Pilotní etapa projektu OpenCard</i>	14
2.5 POROVNÁNÍ NÁKLADŮ OPENCARD S FUNKČNÍMI KARTAMI OBDOBNÉHO TYPU V ČR	15
2.5.1 <i>Porovnání OpenCard s Plzeňskou kartou</i>	15
2.5.2 <i>Porovnání OpenCard s In-kartou (České Drahy)</i>	15
2.6 PROVOZNÍ NÁKLADY PCKS	16
2.7 DODÁVKY KARET A LICENCÍ	18
2.7.1 <i>Dodávky karet</i>	18
2.7.2 <i>Licenční poplatky</i>	18
2.8 SLUŽBY SOUVISEJÍCÍ S IMPLEMENTACÍ OPENCARD	19
2.9 KARTOVÁ APLIKACE PARKOVÁNÍ (KAP)	20
2.10 ŘEŠENÍ PRO OVĚŘENÍ IDENTITY PŘI PŘÍSTUPU NA PORTÁL MĚSTA PRAHY (PKI)	20
2.11 VOLBA TYPU ČIPOVÉ KARTY A TYPU KONTAKTNÍHO ČIPU	21
2.12 NEDOSTATKY PROVEDENÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ U MHMP A DPP	21
2.13 ZÁKLADNÍ POCHYBENÍ PŘI REALIZACI PROJEKTU OPENCARD	23
2.14 POCHYBENÍ PŘI IMPLEMENTACI DOS DO PROJEKTU OPENCARD	25
2.15 POSOUZENÍ BUDOUCNOSTI PROJEKTU OPENCARD A DOPORUČENÍ DALŠÍHO POSTUPU	26
2.15.1 <i>Současná situace</i>	26

2.15.2	<i>Smysluplnost projektu OpenCard pro hl. m. Prahu a jeho koncepční chyby</i>	27
2.15.3	<i>Doporučení k pokračování projektu OpenCard a krátkodobé kroky a priority</i>	27
2.15.4	<i>Strategické doporučení pro pokračování projektu OpenCard</i>	28

1 Úvod

1.1 PŘEDMĚT FORENZNÍHO AUDITU

Společnost **NEXIA AP a.s.** (dále je též i jako „NEXIA“ nebo „NEXIA AP“), jako vedoucí člen konsorcia společností **NEXIA AP a.s.** a **A.T. Kearney GmbH - organizační složka** (dále jen „A.T. Kearney“), uzavřela dne 31.7.2009 s Hlavním městem Prahou (dále jen též i jako „město Praha“ nebo „hlavní město Praha“ nebo „klient“) smlouvu, jejímž předmětem je provedení „Forezního auditu dosavadní realizace projektu OpenCard“ (dále jen též i jako „smlouva“). S ohledem na ekonomický, právní a technicko-technologický charakter forezního auditu dosavadní realizace projektu OpenCard (dále jen též i jako „forezní audit“) byl auditorský tým sestaven i ze zástupců společnosti **KVADOS, a.s. a Trifid Consult, a.s.**, kdy tyto společnosti figurovaly jako partner a subdodavatel konsorcia v technicko-technologických oblastech. **Předmět forezního auditu** byl definován následovně:

- Posoudit dosavadní realizaci projektu OpenCard formou analýzy skutečných nákladů projektu vynaložených do data 30.6.2009 v porovnání se schváleným rozpočtem projektu a jeho cíly a dále kvantifikace hlavních odchylek a vymezení jejich příčin.
- Posoudit odůvodněnost a přiměřenost nákladů projektu OpenCard vynaložených Magistrátem hlavního města Praha a dalšími řízenými nebo ovládanými subjekty od zahájení realizace projektu do data 30.6.2009.
- Posoudit pokračování realizace projektu OpenCard dle stávajícího rozpočtu projektu, technického a technologického vymezení a platných smluvních vztahů. Vymezení stěžejních rizik projektu v ekonomické, právní a technicko-technologické oblasti a odhad možných dopadů těchto rizik na další pokračování realizace projektu OpenCard, případně i rozpočet Magistrátu hlavního města Praha.

1.2 CÍL AUDITORSKÝCH ŠETŘENÍ A ZAMĚŘENÍ PRACÍ

V návaznosti s předmětem smlouvy **definoval auditor následující dílčí cíle forezního auditu dosavadní realizace projektu OpenCard:**

1. Na základě komplexních podkladů předložených Magistrátem hlavního města Prahy (dále také „MHMP“) a Dopravním podnikem hl. města Prahy, a.s. (dále také „DPP“) definovat skutečný stav projektu OpenCard a stanovit:
  - a) Skutečný stav projektu z hlediska funkčnosti ve srovnání se stavem plánovaným,
  - b) Objem investičních výdajů (nákladů) na realizaci OpenCard vynaložených od zahájení projektu do 30.6.2009,
  - c) Objem provozních výdajů (nákladů) na realizaci OpenCard vynaložených od zahájení projektu do 30.6.2009,
2. Posoudit odůvodněnost a přiměřenost nákladů projektu OpenCard vynaložených Magistrátem hlavního města Prahy a Dopravním podnikem hl. města Prahy, a.s. od zahájení realizace projektu do data 30.6.2009:

- Identifikovat situace, kdy došlo k porušení správy majetku s náležitou péčí, případně k účelovému či záměrnému poškození majetku Hlavního města Prahy či dalších řízených nebo ovládaných subjektů,
  - Identifikovat situace, kdy došlo k neefektivnímu vynakládání prostředků do investiční nebo provozní části projektu OpenCard,
  - Definovat konkrétní zodpovědnost za taková pochybení,
  - Porovnat investiční a provozní náklady projektu OpenCard se srovnatelnými projekty v ČR,
3. Doporučit MHMP **krátkodobé cíle a priority** směřující k:
- Eliminaci či alespoň ke zmírnění identifikovaných významných rizik,
  - Nápravě nevýhodných smluvních vztahů,
  - Získání komplexní kontroly (ekonomické, právní i provozní) nad provozem a dalším rozvojem projektu OpenCard.
4. Doporučit MHMP **nejvhodnější alternativy strategie** dalšího provozu a rozvoje projektu OpenCard.

1.3 POSTUP AUDITORSKÝCH PRACÍ A POPIS JEHO PRŮBĚHU

1. Aby bylo možné naplnit cíle forenzního auditu definované v kapitole 1.2., bylo nutné veškeré činnosti zaměřit **na ekonomickou, právní a technicko-technologickou stránku projektu OpenCard**. Auditorský tým, jenž zahrnoval i odborníky na technicko-technologickou stránku projektu:
- Analyzoval veškerá klíčová rozhodnutí orgánů Hlavního města Praha související s projektem OpenCard a podklady zpracované pro tato rozhodnutí,
  - Analyzoval interní materiály zpracované příslušnými odbory MHMP a DPP zaměřenými na stav projektu OpenCard z hlediska objemu vynaložených nákladů, dosažené funkčnosti, provozních a smluvních rizik a očekávaných nákladů dalšího rozvoje projektu OpenCard,
  - Analyzoval veškeré klíčové a významné smluvní vztahy uzavřené Hlavním městem Praha a Dopravním podnikem hl. m. Praha, a.s. mající souvislost s realizací projektu OpenCard, a to od zadávací dokumentace, výběrového řízení (bylo-li realizováno) až po dokumenty prokazující vlastní dodávku díla,
  - Analyzoval účetní evidenci Odboru Informatiky MHMP sestávající ze zápisů v informačním systému a prvotních účetních dokladů a vybrané účetní doklady DPP. DPP odmítl pro účely provedení forenzního auditu poskytnout přístup do svého účetního systému a poskytl pouze kopie vyžádaných účetních a jiných dokladů,
  - Posoudil účelnost a faktický prokazatelný přínos veškerých významných nákladů vynaložených na projekt OpenCard ve struktuře nákladů na ekonomické služby (zejména studie proveditelnosti a různé analýzy), projektové služby (zejména řízení projektu), marketingové služby, právní služby, technicko-technologické investiční dodávky (zejména HW, SW, karty apod.) a provozní služby,
  - Prověřil stávající situaci jednotlivých klíčových míst zajišťujících provoz Pražského Centra Kartových Služeb, kontaktních místa a provoz systému DOS, a to zejména za účelem posouzení přiměřenosti provozních nákladů,

- Posoudil vlastní koncepci Pražského Centra Kartových Služeb a zvoleného technicko-technologického řešení,
  - Provedl benchmark provozních nákladů na vybudování a provoz obdobných karetních systémů v České republice
2. Z hlediska významnosti a z důvodu časové náročnosti auditor:
- Neproověřoval negativní dopad projektu OpenCard na příjmy Městské knihovny (dále také „MK“) v souvislosti s poskytnutím bonusu ve formě roční registrace. Finanční prostředky (dotaci) v objemu **1,2 mil. Kč** získané MK v podobě neinvestiční dotace z rozpočtu HMP na základě usnesení RHMP č. 1008 ze dne 5.8.2008 **považujeme za výdaje MHMP na podporu distribuce OpenCard,**
  - Neproověřoval užití dotačních titulů v úhrnné výši **42,2 mil. Kč** poskytnutých z rozpočtu HMP na úhradu finančních nákladů spojených se zavedením systému OpenCard (BUS, ČD), na platby operátorům za přenos dat o využití OpenCard z výdejních strojků a na realizaci projektu OpenCard u příměstských linek. Tyto výdaje rozpočtu HMP ve formě dotací považujeme za výdaje, které svým charakterem zařazujeme do kategorie SW, HW, implementace.
3. Z finančního hlediska se projekt OpenCard dotýká více organizací, resp. subjektů s různou právní konstitucí, proto bylo zapotřebí zvolit jednotný způsob finančního vykazování celého projektu (zejména investiční výdaje, provozní náklady, poskytnuté dotace, finanční újmy a přínosy atd.) včetně specifických dopadů daně z přidané hodnoty (DPH). Klíčové finanční parametry projektu jsme se rozhodli zobrazit **v případě MHMP na bázi peněžních toků, zde včetně DPH, neboť MHMP u tohoto projektu neuplatňuje odpočet daně na vstupu.** Abychom zajistili reálný akruální princip vykazování, do finančních parametrů projektu jsme zahrnuly též náklady, které nebyly od 30.6. 2009 dodavatelem vyúčtovány (například poplatky za licence či dodané karty), ale věcně a časově souvisejí s prověřovaným obdobím do 30.06.2009 a reprezentují skutečně provedené dodávky. Protože Magistrát hlavního města Prahy nemá nárok na odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu, není-li dále v textu této zprávy uvedeno jinak, jsou částky na straně MHMP uváděny včetně DPH, naopak u DPP jsou výdaje uváděny bez daně z přidané hodnoty. S ohledem na odlišné principy účetnictví MHMP (účtuje na výdajové bázi) a DPP (účtuje na akruální bázi), jsou pro účely této zprávy pojmy náklady a výdaje považovány za obsahově fakticky zaměnitelné.
4. V rámci stanovení výše výdajů za celý projekt jsme vyloučili některé transferové platby, aby nedošlo k duplicitnímu započtení.

1.4 POSUNUTÍ TERMÍNU VYDÁNÍ ZPRÁVY AUDITORA A OMEZENÍ AUDITORSKÝCH PRACÍ

1. V průběhu provádění forenzního auditu nastaly problémy s přebíráním podkladů nezbytných pro jeho provedení. V menším rozsahu se jednalo o problémy na straně MHMP a ve výraznějším rozsahu se o jednalo problémy na straně DPP. V návaznosti na tuto skutečnost došlo v souladu s čl. 3, odst. 1 a 2 smlouvy k posunutí původního termínu 29.9. 2009 stanoveného smlouvou na termín 15.11.2009. O důvodech posunutí konečného termínu byl informován zadavatel.

2. V průběhu realizace forenzního auditu byla identifikována následující významná omezení auditorské činnosti:
- a) Výdaje vynakládané v počáteční fázi realizace celého projektu (v letech 2005 a 2006) **nebylo možné v účetním systému MHMP identifikovat**. Jednotlivé výdaje musely být ručně dohledávány mezi účetními doklady. **Tato skutečnost dokládá absenci ekonomické stránky projektového řízení Odboru Informatiky MHMP minimálně v počáteční etapě realizace projektu.**
  - b) Některé klíčové odpovědné osoby, které stály u zrodu projektu OpenCard a zajišťovaly realizaci v jeho počáteční fázi, dnes již na MHMP bohužel nepůsobí. Z tohoto důvodu nebylo možné získat **kompletní informace** týkající se celkové koncepce a volby technického řešení OpenCard, projektového řízení, realizace zadávacích řízení a volby dodavatelů, zpracování smluvních vztahů, přebírání díla, apod. Tato velmi negativní diskontinuita v odpovědnosti za projekt a jeho řízení a odmítání odpovědnosti za současný stav je jedním z důležitých znaků projektu OpenCard.
  - c) Zcela obdobná situace nastává i u DPP, **kde některá klíčová rozhodnutí jsou přisuzována osobám, které již nejsou v pracovně-právním poměru k DPP.**
  - d) DPP odmítl pro účely provedení forenzního auditu poskytnout svou účetní evidenci a především zpřístupnit své účetní zápisy. **Auditor tak nebyl schopen zjistit, zda výčet výdajů (nákladů) přiřazených v DPP projektu OpenCard je úplný.** Šetření auditora tak zahrnovalo pouze prověření kopií smluvní dokumentace, účetních dokladů a jiných vybraných dokumentů předložených ze strany DPP.
  - e) V některých případech Auditor nebyl schopen podle rozpočtu uvedeného ve smlouvě a na základě účetní evidence (kopií vystavených faktur včetně příloh) ověřit, zda skutečné dodávky a jejich jednotkové ceny korespondují s dodávkami a cenami stanovenými ve smlouvě. Zejména se jednalo o dodávky v rámci kontraktu uzavřeného mezi MHMP a společností Haguess, a.s.
  - f) Rozdělení výdajů (nákladů) do jednotlivých kategorií a přiřazení funkčním celkům, jsme provedli na základě naplnění účelu tohoto forenzního auditu, a to ze dvou důvodů. Prvním důvodem je absence definičního rámce, který by jednoznačně vymezoval, do které kategorie či funkčního celku výdaj (náklad) zařadit. Stanovení tohoto rámce je náplní projektového a ekonomického řízení, které podle našeho názoru projekt postrádá. Druhým důvodem je skutečnost, že z mnohých daňových dokladů či jejich příloh (pokud vůbec existují) nelze přesně identifikovat předmět plnění.

2 MANAŽERSKÝ SOUHRN - ZÁVĚRY FORENZNÍHO AUDITU

Tento **manažerský souhrn** obsahuje ve stručné formě **nejdůležitější informace a závěry obsažené v kapitolách 2. – 6. vlastní Zprávy o průběhu a výsledcích provedeného forenzního auditu dosavadní realizace projektu OpenCard**, kde jsou uvedena i detailní zdůvodnění závěrů auditora a další bližší zjištění.

2.1 HISTORIE PROJEKTU OPENCARD, JEHO ZÁMĚRY A JEHO STÁVAJÍCÍ FUNKČNOST

2.1.1 Zadání projektu a zahájení provozu

1. Realizace projektu OpenCard začala **v rámci schválené Informační strategie hlavního města Prahy do roku 2010. Projektový záměr** na využití multifunkční čipové karty, označované jako „Univerzální karta Pražana“ (dále také „UKP“), byl zpracován na počátku roku 2006.
2. Dne 16.05.2006 Rada hl. m. Prahy schválila realizaci projektu **Pražského Centra Kartových Služeb (PCKS)** podle postupu uvedeného v podkladových materiálech, které vytvořil **Odbor Informatiky** pod vedením ředitele odboru Ing. Ivana Seyčka, a to s celkovým rozpočtovým limitem na pilotní fázi projektu ve výši **165 mil. Kč**
3. Hlavním cílem záměru vybudování PCKS bylo poskytnout občanům hlavního města Prahy univerzální identifikační **a platební nástroj**.
4. **V červnu roku 2006** byla zahájena realizace PCKS, a to prostřednictvím vyhlášení jednotlivých **dílčích veřejných zakázek** formou otevřeného výběrového řízení na realizaci Servisního Kartového Centra (SKC), Řešení PKI pro čipovou kartu, Marketingová podpora UKP a Služby řízení projektu PCKS.
5. **V březnu roku 2007** bylo zprovozněno SKC a **v dubnu 2007** bylo dodáno prvních 50.000 hybridních čipových karet a zahájen 6 měsíční zkušební provoz SKC. Na konci **července 2007 bylo podáno pouhých 1.871** žádostí o vydání OpenCard, **z čehož 1.459 karet bylo vydáno**.
6. Rada HMP svým usnesením č. 0517 ze dne 17. dubna 2007 odsouhlasila pokračovat v dalším rozvoji projektu prostřednictvím kartové aplikace „Předplatné“ v Pražské integrované dopravě (tzv. Velká emise)
7. Dne 28. srpna 2007 schválila Rada HMP příspěvek pro DPP s účelovým určením na zavedení plateb jízdného elektronickým systémem OpenCard ve výši 47.603 tis. Kč. **DPP ještě do konce roku 2007** uzavřel smlouvy na dodávky HW, SW, licencí a služeb na **celkovou částku více než 53 milionů Kč**, mezi nimiž byla i smlouva o dílo se společností Haguess, jejíž předmětem bylo **pořízení systému DOS pro 50.000 uživatelů čipových karet**.
8. Již v dubnu 2008 se projekt implementace DOS nacházel ve značném skluzu v plnění termínů, v návaznosti na to byla u DPP společnost **Deloitte Advisory s.r.o.** pověřena vedením projekt. Ke dni 4.8.2008 pak začal prodej elektronických jízdních kupónů pro pražskou MHD.
9. Dle Řídícího výboru projektu Implementace DOS na OpenCard z 19.3.2009, nedošlo ze strany hl. m. Prahy, jako organizátora projektu OpenCard, ke **sjednanému uhrazení nákladů participace DPP na projektu OpenCard za rok 2008 a nebylo potvrzeno financování dalších fází projektu v roce 2009**. Z tohoto důvodu **od března 2009 DPP pozastavil svoji participaci na projektu**.

10. V současné době je **vývoj aplikace DOS zakonzervován** a systém DOS funguje v na úrovni března 2009.
11. Rada hl. m. Prahy dne 16. prosince 2008 schválila **Ceník výše poplatků** vybíraných společností Haguess za úkony spojené s **vydáváním a využíváním karet OpenCard** (např. cena za vydání Anonymní karty OpenCard 200 vč.DPH; Cena za výměnu bezplatně vydané karty OpenCard s bezkontaktním čipem 200 Kč vč. DPH atd.). Přesto však již Smlouva o zajištění provozu PCKS pro období 1.8.2008 - 31.12.2008 určila, že se společnost Haguess jako **Správce PCKS stala příjemcem (vlastníkem) těchto poplatků**. Toto smluvní ujednání je v **zásadním rozporu s ekonomickým modelem projektu OpenCard** schváleným orgány hl. města Prahy, kdy tyto poplatky **jednoznačně měly být příjmem HMP**.

2.1.2 Popis původního záměru

Původní záměr projektu OpenCard byl uvedený v podkladových materiálech vypracovaných **Odborem informatiky** a byl schválen Radou a Zastupitelstvem Hlavního města Prahy. Obecný popis záměru je obsažen v dokumentu **„Projekt Vybudování Pražského Centra Kartových Služeb“**.

1. **Stěžejním cílem vybudování PCKS a celého projektu OpenCard** bylo vytvořit **identifikační a platební nástroj**. Tento cíl měl být dosažen vybudováním karetního systému, jehož základním prvkem funkčnosti **byla tzv. elektronická peněženka**, která pro svou funkčnost vyžadovala **vybudování zúčtovacího centra pro vypořádání plateb mezi jednotlivými právně samostatnými subjekty**.
2. Strategickým materiálem celého projektu **je ekonomický model** (dále také „**business plán**“) uvedený v dokumentu **„Využití čipové karty v podmínkách hl. m. Prahy“**. Tento materiál je v podstatě jediným dokumentem, který posuzuje ekonomickou stránku celého projektu v dlouhodobém horizontu, zejména z hlediska struktury a časování očekávaných nákladů na požadovanou funkčnost, očekávaných příjmů generovaných projektem a tedy i návratnosti investovaných prostředků.

Tento business plán je **identický s materiálem**, který na základě smlouvy uzavřené dne 02.06.2006 zpracovala společnost **Allshare Finance CE, a.s.**, kterou zastupoval **Ing. Jaroslav Turek, který byl zároveň historicky jednatelem společnosti Haguess, a.s.** před změnou její právní formy.

3. Realizace projektu OpenCard měla být **řízena a centrálně koordinována Odborem Informatiky MHMP**. Tuto roli však Odbor informatiky fakticky ve všech rovinách potřebné působnosti **řádně neplnil a přesouval ji na externí subjekty**, které ji však rovněž plnily zcela nedostatečně.

2.1.3 Stávající funkčnost OpenCard a počet uživatelů

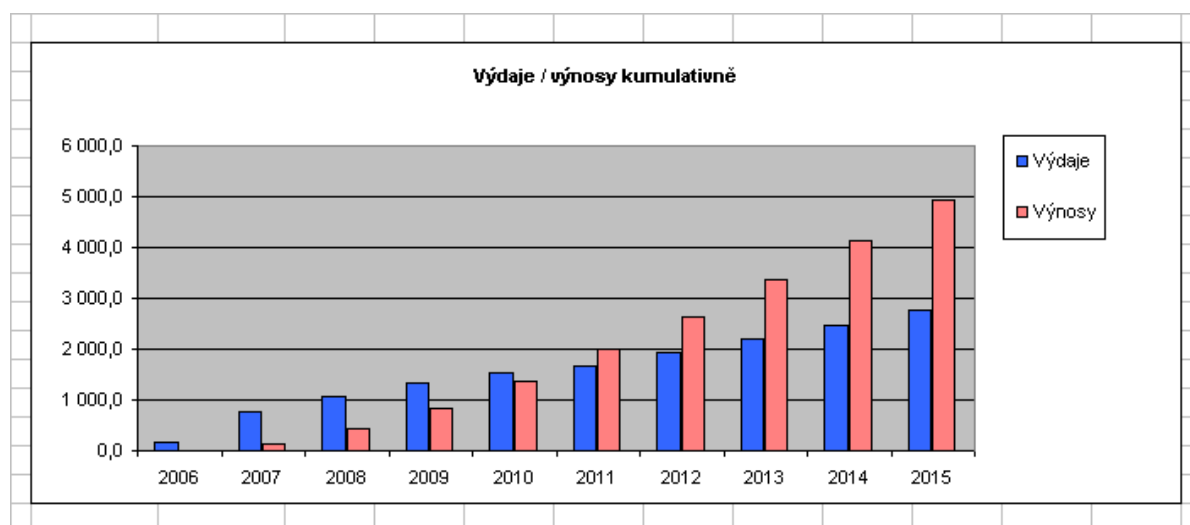
V současné době **lze OpenCard využít** jako:

- Průkazku Pražské integrované dopravy (PID),
- Pro úhradu parkování v parkovacích zónách Praha 1, Praha 2, Praha 3 a Praha 7,
- Čtenářský průkaz poboček Městské knihovny v Praze,
- K autorizaci na Portále hl. města Prahy při přihlášení do aplikace „Vím, jak řídím“.

1. Využití OpenCard jako Průkazky PID umožňuje její použití jako nosič předplatného jízdného. Prodej papírových kuponů těchto typů **však pokračuje i nadále**, roční kupon lze však koupit pouze v elektronické podobě. Projekt bohužel **nepředpokládá, že by OpenCard byla využívána k nákupu ostatních druhů individuálního jízdného** (zejména jednotlivé jízdné, denní jízdné apod.) přestože to byl jedno z předpokládaných využití OpenCard.
2. Ke **30.6.2009** bylo v SKC evidováno **372.745 karet**, z toho 4.950 karet je původních hybridních vydaných v rámci pilotní etapy projektu. Z celkového počtu má **369.036 karet** implementovanou aplikaci DOS, **169.772 karet** má nahanou Kartovou Aplikaci Parkování (KAP) a cca **32 tis. karet** je využíváno pro vstup do MKP.

2.2 EKONOMICKÝ PLÁN PROJEKTU OPENCARD A JEHO NÁVRATNOST

1. **Základním ekonomickým problémem** projektu OpenCard je, že příjmová stránka projektu **není dosud ani v minimálním rozsahu naplňována**.
2. První příjmy byly plánovány **již v roce 2007**. Klíčovou položku příjmů představují **poplatky z prodeje karet** (vystavení nové karty, poplatky za vydání nové karty po expiraci atd.), které reprezentují **cca 80 % celkových příjmů**. Druhým nejvýznamnějším příjmem reprezentujícím více než **15 % celkových příjmů** měla představovat **provize z platebních transakcí prováděných elektronickou peněženkou** prostřednictvím zúčtovacího centra, kdy tato funkcionalita měla fungovat již v roce 2007 a již od roku 2008 generovat významné příjmy.
3. Ekonomická návratnost projektu OpenCard byla dle všech indicií hlavní podmínkou pro rozhodnutí orgánů HMP o realizaci tohoto projektu. Základním problémem tohoto rozhodovacího procesu je však to, **že orgány hl. m. Prahy rozhodovaly na podkladě neobjektivně, účelově a zcela nereálně zpracované prognózy příjmové stránky projektu a neúplně a nedostatečně zpracované výdajové (nákladové) části projektu**.
4. Ekonomická návratnost projektu OpenCard byla pouze **účelovou a zcela nedosažitelnou fikcí**. Projekty tohoto charakteru svou povahou **nejsou samofinancovatelné, nýbrž představují určitý moderní servis veřejnosti podporovaný z veřejných zdrojů v investiční a často i provozní části**.

- Projekt OpenCard je jeden z mála kartových projektů realizovaných v ČR, **kteřý nebyl ani z části financován z prostředků EU** (Plzeň: 25,6 mil. Kč dotace, Pardubice 18 mil. Kč dotace, Liberec 11 mil. Kč dotace, Hradec Králové 17 mil. Kč dotace). Z žádných předložených podkladů **nevyplývá reálná aktivní a cílená snaha o získání těchto prostředků na financování projektu**, byť dle našeho názoru, projekt OpenCard jednoznačně umožňoval spolufinancování z evropských zdrojů.

2.3 STAV PROJEKTU OPENCARD KE DNI 30.6. 2009

2.3.1 Nezprovozněné klíčové funkcionality

- Klíčovým prvkem projektu OpenCard je tzv. **Pražské Centrum Kartových Služeb**, jehož jádro tvoří **Servisní kartové centrum (SKC)**, na které pak navazují jednotlivé kartové aplikace (DOS, KAP, čtenářský průkaz a VíM, jak řídím). SKC umožňuje základní služby zpracování žádosti o vydání karty, řízení procesu vydání karty, řízení životního cyklu karty, evidence platných karet a evidence ztracených a neplatných karet.
- Provoz SKC je od počátku **zajišťován externě firmou Haguess, a to bez výběrového řízení**, kdy postupně dochází k opakovanému uzavírání smluv o zajištění provozu, **náklady provozu postupně narůstaly a v období 1-6/2009 byly dle našeho názoru nepřiměřeně vysoké**.
- Odbor informatiky nemá dostatek informací a odborných schopností, aby alespoň **přechodně zajistil provoz SKC a vytvořil předpoklady pro další rozvoj projektu OpenCard**. To způsobuje **nepřiměřenou, nežádoucí a lze se bohužel důvodně domnívat i účelově zakotvenou závislost HMP na firmě Haguess**.
- Z hlediska požadované klíčové funkčnosti a **z hlediska požadavků zadávací dokumentace na vytvoření SKC**, jež je i obsažena v příslušné smlouvě o dílo, je zásadní, že SKC v současné době, přestože došlo ke komplexnímu převzetí díla pracovníky Odboru informatiky, **nemá zprovozněny funkčnosti zázemí elektronické peněženky a Zúčtovacího centra**. Tuto skutečnost **potvrdilo i písemné prohlášení dodavatelské společnosti Haguess, které jsme obdrželi v průběhu auditu**.
- Nezprovoznění zázemí pro provoz elektronické peněženky a zúčtovacího centra **představuje zásadní problém** v dalším rozvoji celého řešení OpenCard. Dílo sjednané smlouvou o Vytvoření Servisního Kartového Centra tak **bylo prokazatelně dodáno se zjevnými vadami, aniž na to dodavatel HMP písemně upozornil a aniž na to upozornili přebírající pracovníci Odboru Informatiky a tyto skutečnosti zanesli do předávací dokumentace**.
- Argumentace firmy Haguess, že zázemí na elektronickou peněženku je dodané, ale nepoužívané v návaznosti na to, že HMP její zprovoznění nepožadoval a nevytvořil pro její zprovoznění podmínky, je **účelová a neakceptovatelná**. Smluvní ujednání jasně dokládají, že funkcionality peněženky a zúčtovacího centra **měla být zprovozněna** a dokonce měla být provedeny její zátěžové akceptační testy. **Auditorovi není znám žádným smluvní dokument, kterým by tato smluvní ujednání byla modifikována**.
- Rovněž auditorovi nejsou známy žádné dokumenty, které by dokládaly, že v průběhu implementace či akceptačních testů upozorňuje firma Haguess na neposkytnutí součinnosti ze strany HMP nebo existenci závažných důvodů bránících zprovoznění e-peněženky a zúčtovacího centra. Aktuálně není na vlastní kartě OpenCard **aktivován prostor pro elektronickou peněženku, zákazník si tedy nemůže tuto službu**

objednat, což je opět v rozporu se zadávací dokumentací. Naopak předložené protokoly dokládají řádné a komplexní předání díla v souladu s uzavřenou smlouvou, tedy jediné se zprovozněnou funkčností elektronické peněženky a zúčtovacího centra. **Toto zprovoznění však samotná firma Haguess popřela a sama tak deklarovala, že dílo bylo dodáno jako neúplné, resp. se zjevnými vadami.**

2.3.2 Rekapitulace Příjmů a Výdajů (nákladů) projektu OpenCard ke dni 30.6. 2009

Následující tabulka rekapituluje veškeré identifikovatelné **výdaje (náklady investiční i provozní)**, které dle našich zjištění věcně a časově souvisí s dosavadní realizací projektu OpenCard ke dni 30.06.2009. V případě DPP jsou předmětné náklady sníženy o **náklady v objemu 59,7 mil. Kč, které jsme identifikovali jako nesouvisející s projektem OpenCard.**

(v tis. Kč)	MHMP	DPP	ROPID	MK	Vykázán o celkem	Náklady DPP nesouvisející s projektem OC	Skutečnost celkem	Podíl
PŘÍJMY ČI ÚSPORY	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			0%
Studie, koncepce, posudky, bezpečnost	23 799,5	19 408,2	0,0	0,0	43 207,6	-2 981,6	40 226,0	5%
Marketing	28 511,8	53 744,4	0,0	0,0	82 256,1	-6 500,0	75 756,1	9%
Hybridní karty (původní dodávka)	18 852,2	0,0	0,0	0,0	18 852,2		18 852,2	2%
Karty s bezkontaktním čipem	13 586,2	0,0	0,0	0,0	13 586,2		13 586,2	2%
HW, SW včetně implementace	44 141,8	178 027,2	42 167,0	0,0	264 335,9	-48 056,1	216 279,8	24%
Licence	62 690,5	62 535,2	0,0	0,0	125 225,7	-2 133,3	123 092,4	14%
Podpora a zajištění provozu	125 988,5	13 914,4	0,0	0,0	138 882,9		138 882,9	16%
Dozor investora a projektové služby	14 535,3	33 200,0	0,0	0,0	47 735,3		47 735,3	5%
Konzultační služby	4 948,7	11 385,9	0,0	0,0	16 334,5		16 334,5	2%
Právní služby	11 276,3	0,0	0,0	0,0	11 276,3		11 276,3	1%
Ostatní služby	6 636,4	0,0	0,0	0,0	6 636,4		6 636,4	1%
Řešení PKI pro čipovou kartu	22 484,2	0,0	0,0	0,0	22 484,2		22 484,2	3%
PŘÍMÉ NÁKLADY ZA EXTERNÍ PLNĚNÍ	377 451,2	372 215,1	42 167,0	0,0	791 833,4	-59 671,0	732 162,4	82%
PŘÍMÉ NÁKLADY ZA INTERNÍ PLNĚNÍ	0,0	8 079,8	0,0	0,0	8 079,8		8 079,8	1%
NEPŘÍMÉ NÁKLADY NA DISTRIBUCI OpenCard (motivační bonusy)	0,0	56 213,4	0,0	1 200,0	57 413,4		57 413,4	6%
CELKOVÉ NÁKLADY v účetní evidenci	377 451,2	436 508,3	42 167,0	1 200,0	857 326,5		797 655,5	90%
NÁKLADY Z NEVYFAKTUROVANÝCH PLNĚNÍ	61 072,1	29 332,8	0,0	0,0	90 404,9		90 404,9	10%
CELKOVÉ NÁKLADY VČETNĚ NEVYFAKTUROVANÝCH PLNĚNÍ	438 523,3	465 841,1	42 167,0	1 200,0	947 731,4		888 060,4	100%

Z vyčíslení rozdílů příjmů a nákladů souvisejících s dosavadní realizací projektu OpenCard za všechny dotčené subjekty (HMP, DPP, ROPID, a MKP) vyplývají následující závěry:

1. Projekt OpenCard **nepřinesl v prověřovaném období HMP žádné příjmy. Stav projektu OpenCard bohužel v současné době ani nevytváří předpoklady, aby bylo dosahováno signifikantních příjmů.**
2. Celkové investiční a provozní náklady zachycené v účetnictví předmětných subjektů činí **797,6 mil. Kč**. Tento objem **je však podhodnocen (zkreslen) o nevyúčtovaná, tj. nevyfakturovaná plnění společnosti Haguess za skutečně dodané karty a využívané licence:**
  - a) MHMP nemá ve svém účetnictví zachyceny závazky vůči společnosti Haguess vyplývající z dodávky 302.437 ks karet v období 8/08-12/08 ve výši **33,3 mil. Kč vč. DPH** a z naběhlých licenčních poplatků za využití SKC ve výši **27,8 mil. Kč vč. DPH**. Hodnota těchto závazků celkem činí **61,1 mil. Kč vč. DPH** a odpovídá nákladům projektu OpenCard vážícím se k prověřovanému období.
  - b) DPP nemá ve svém účetnictví zachyceny závazky vůči společnosti Haguess vyplývající z naběhlých licenčních poplatků za práva k užití systému DOS. Výše tohoto závazku činí **29,3 mil. Kč bez DPH** a tento odpovídá nákladům projektu OpenCard vážícím se k prověřovanému období.
3. Podle našich zjištění a kalkulací převýšily komplexní investiční a provozní náklady projektu OpenCard v období od zahájení projektu do 30.6.2009 (po zahrnutí i dosud nevyfakturovaných plnění) příjmy tohoto projektu o **888 mil. Kč a projekt vykazuje ztrátu v této výši.**
4. Projekt se tak jednoznačně jeví **jako ekonomicky významně neefektivní**, přičemž se dle našeho názoru za současných parametrů projektu, platných nevýhodných smluvních vztahů, závislosti na firmě Haguess a za dosud platného konceptu projektu **nejedná o dočasný stav, nýbrž o stav dlouhodobý, který by nadále významně zatěžoval rozpočet HMP.**
5. Z hlediska nevyfakturovaných plnění doporučujeme, aby veškeré platby vedoucí k narovnání vzájemných smluvních vztahů a finančnímu vypořádání **byly provedeny na podkladě písemných dohod**, které by zohlednily **reálný stav parametrů systému** a zahrnovaly **cenové podmínky na bázi cen obvyklých a přiměřených**. Jsme toho názoru, že by takové dohody měly být součástí komplexní změny smluvních vztahů se společností Haguess, jejichž prostřednictvím by došlo dohodou smluvních stran k odstranění zjevné nevýhodnosti a nevyváženosti smluvních vztahů, které HMP objektivně dlouhodobě poškozují a jsou příčinou vysokých provozních a investičních rizik projektu OpenCard na straně HMP.

2.4 SROVNÁNÍ PŮVODNÍHO ZÁMĚRU SE SOUČASNÝM STAVEM PROJEKTU

2.4.1 Funkcionalita

1. Funkční oblast možného využití OpenCard je **podmíněna existencí elektronické peněženky a centrálního zúčtovacího centra**, které v současné době **nebyly zprovozněny a nejsou funkční**. Funkční oblasti, které se ke dni 30.6.2009 podařilo plně naplnit (dodat a uvést do provozu) označujeme písmenem „A“, funkční oblasti naplněné **pouze částečně** písmenem „Č“ a písmenem „X“ jsou označeny oblasti, které nebyly doposud naplněny.

Technologické zázemí		Městské služby		Turistické aplikace	
- Hybridní karta s kryptoprocesorem	A	- Knihovny	Č	- Jednotlivé jízdné	X
- Multiaplikační kartové centrum (SKC)	A	- Kultura	X	- Parkování v zónách	A
- Platební a zúčtovací systém	X	- Sport	X	- Kulturní a sportovní zařízení	X
- Elektronická peněženka	X	- Školství	X	- Stravování a ubytování	X
Dopravní infrastruktura		Distribuční sítě a služby města		Komerční organizace	
- Parkování v zónách	A	- Elektřina	X	- Internetové placení	X
- Předplatné v MHD	A	- Odpady	X	- Obchodní řetězce	X
- Jednotlivé jízdné	X	- Plyn	X	- Benzinová čerpadla	X
- Mýtné systémy	X	- Teplo	X	- Restaurace a hotely	X
Městské kontaktní centrum		- Voda	X	- Prodejní automaty	X
- Portál samosprávy	Č	Zdravotnictví		- Taxislužba	X
- Přepážkový systém	X	- Nemocnice	X	- Multikina a Video služby	X
- Call Centrum	Č	- Záchraná služba	X		
- Terminály a čtecí zařízení	Č	- Soukromá zařízení	X		

2. Ke dni 30.6.2009 ze **4 základních prvků** uváděných v Důvodové zprávě jako základní technologická infrastruktura **fungují pouze Hybridní čipová karta** (její praktické využití je však zanedbatelné) **a Multiaplikační kartové centrum (SKC)**. Zbýlé dva prvky **elektronická peněženka a centrální platební zúčtovací systém**, jež měly vytvořit platformu pro masové rozšíření OpenCard a alespoň dílčí návratnost vložených prostředků, **nebyly vůbec v rozporu s uzavřenou smlouvou uvedeny do provozu**.
3. Z 31 definovaných oblastí funkčního využití karty OpenCard je ke dni 30.6.2009 karta **OpenCard využita pouze ve 3 oblastech plně a 4 částečně** (zjednodušeně řečeno v cca 20 % plánované funkcionality). **Pro zbylých 24 oblastí není karta v současné době využívána**.

2.4.2 Pilotní etapa projektu OpenCard

1. Pilotní etapa projektu byla započata zahájením přípravných prací a zakončena zkušebním provozem SKC dne 30.9.2007. Přestože ke dni 30.9. 2007 celkové náklady projektu dosáhly úrovně **151,7 mil. Kč** (rozpočtový limit pro pilotní etapu projektu činil 165 mil. Kč), **nebylo dosaženo definované funkčnosti systému, nebyl naplněn očekávaný počet držitelů OpenCard a ani závazná skladba výdajů uvedená v Důvodové zprávě nebyla dodržena**.
2. Následující tabulka srovnává rozpočtové limity jednotlivých projektových portfolií se skutečnými výdaji ke dni ukončení pilotní etapy projektu a identifikuje odchylky:

Projektová portfolia (v tis. Kč)	Výdajový limit	Skutečnost	Rozdíl
Vybudování Servisního Kartového Centra	33,0	70	-37
Multifunkční čipová karta	24,0	19	5
Marketingová podpora	9,0	11	-2
Služby investora a přípravy zakázek	14,0	7	7
Vybudování portfolia kartových aplikací a plán rozvoje kartových aplikací	85,0	44	41
Celkem	165,0	152	13

Z tabulky vyplývá, že ačkoliv celkový nákladový limit definovaný v Důvodové zprávě byl dodržen, plánovaná **struktura výdajů nikoliv**. Zatímco u výdajových limitů některých portfolií docházelo k nevyčerpání, u jiných naopak k jejich překročení. **Hlavním zjištěním je, že položka portfolia kartových aplikací a plán rozvoje kartových aplikací nebyla jednoznačně identifikovatelná a byla prokazatelně naddimenzována ve vztahu k reálně očekávaným zprovozněným aplikacím.**

3. Nízký zájem občanů o kartu OpenCard v pilotní etapě byl podle nás důsledkem nenaplnění plánované funkčnosti systému, neúčinnou reklamou a celkově chybně zvoleným marketingem, který zcela podcenil konzervativní přístup českých občanů ke změnám a novým technologiím. Významnou roli hrálo i to, že funkčnost OpenCard v té době fakticky **nebyla vůbec pro uživatele atraktivní, neboť chyběl hlavní motiv, kterým je nepochybně dopravní aplikace.**
4. V současné době neexistuje jakýkoli procesně - ekonomický a funkčně-technologický projekt, který by definoval funkčnost, posloupnost, časování a náklady na dodání a provoz dalších částí systému. **Projekt OpenCard je tak ve všech oblastech zcela mimo kontrolu MHMP bez možnosti jakkoli reálně diskutovat a determinovat komplexní náklady celého projektového řešení.**

2.5 POROVNÁNÍ NÁKLADŮ OPENCARD S FUNKČNÍMI KARTAMI OBDOBNÉHO TYPU V ČR

Pro účely provedení benchmarku jsme zvolili kartu města Plzeň, která představuje multifunkční kartu s bezkontaktním čipem, jejíž stěžejní funkcionalitou je právě elektronická peněženka a v systému je prováděno zúčtování plateb mezi samostatnými subjekty zřízenými městem. Jako druhý benchmark je provedeno porovnání s In-kartou, která představuje komplexní a nejrozšířenější kartu pro dopravní odbavovací systém v ČR.

2.5.1 Porovnání OpenCard s Plzeňskou kartou

Podle námi zjištěných informací, činí dosavadní celkové náklady města Plzeň a spojených organizací na implementaci Plzeňské karty cca 250 mil. Kč. Tyto celkové náklady zahrnují též náklady na zajištění provozu celého systému ve výši cca (15 mil. Kč / rok). Počet celkově vydaných karet, včetně karet neaktivních, činí 240 tis. ks.

	OpenCard	Plzeňská karta
Celkové náklady provozní i investiční v tis. Kč	888 060	250 000
Počet karet	372 745	240 000
Dosavadní celkové náklady na 1 kartu v Kč	2 382	1 042

Zatímco celkové náklady na Plzeňskou multifunkční kartu, která má zprovozněnu funkci elektronické peněženky, činí 1.042,- Kč/kartu, pak celkové náklady na OpenCard, u které funkce elektronické peněženky ani funkce zúčtovacího centra nebyly nikdy zprovozněny a nebyly dodány ve stavu, jež umožňoval zprovoznění těchto klíčových aplikací pro komerční masové využití k provádění tzv. mikroplateb, činí 2.382 Kč/kartu. OpenCard tak byla vybudována a je provozována s náklady o cca 128% vyššími, což dokládá náš odborný závěr, že systém OpenCard byl vybudován, instalován a je provozován za výrazně nepřiměřených nákladů.

2.5.2 Porovnání OpenCard s In-kartou (České Drahy)

Klíčová funkcionalita In-karty odpovídá aktuálně jediné užité a společensky významné funkcionalitě OpenCard, již je aplikace DOS. Využitelnost In-karty je dokonce významně vyšší, neboť jejím prostřednictvím probíhá úhrada individuálního jízdného, zatímco DPP využívá OpenCard pouze k prodeji předplatních jízdenek. Podle námi zjištěných informací, činí dosavadní investiční náklady na vybudování a implementaci systému In-karta cca 185 mil. Kč a počet vydaných karet činí cca 590 tis. ks.

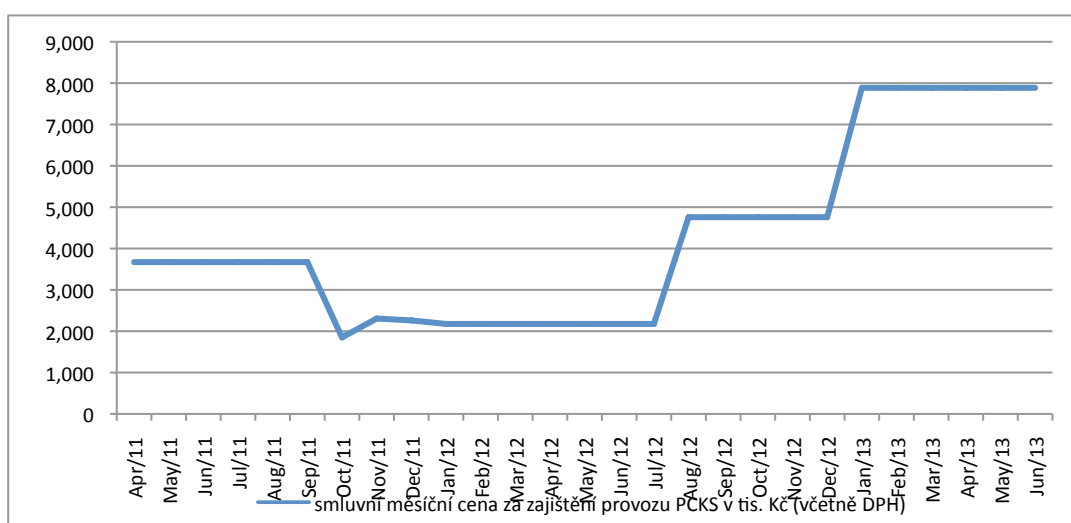
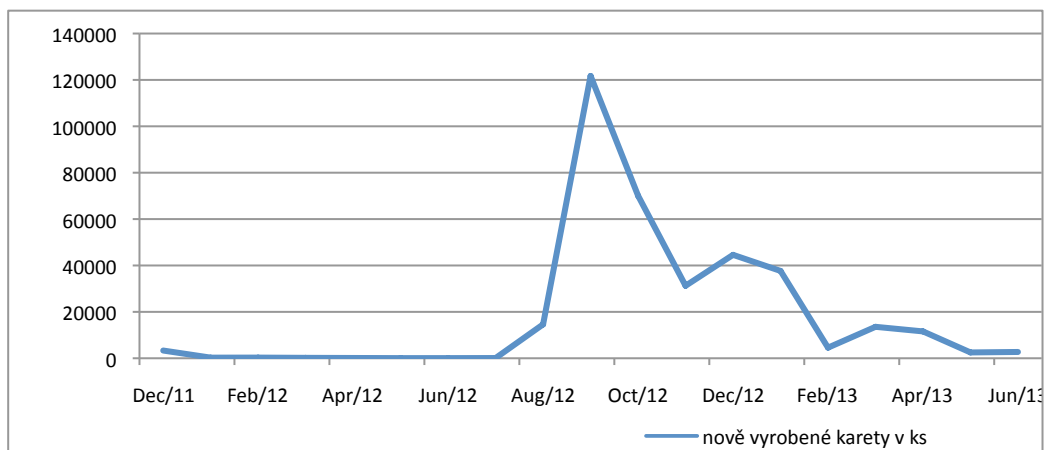
	OpenCard	In-karta
Investiční náklady v tis. Kč	712 818	185 000

Počet karet	372 745	590 000
Náklady na 1 kartu v Kč	1 912	314

I z tohoto porovnání vyplývá, že náklady na vybudování a zprovoznění systému OpenCard jsou v porovnání s podobnými karetními produkty **nestandardně vysoké** a toto porovnání rovněž podporuje závěr, že **systém OpenCard byl vybudován, instalován a je provozován za výrazně nepřiměřených nákladů**.

2.6 PROVOZNÍ NÁKLADY PCKS

1. Velmi významnou složkou nákladů projektu OpenCard jsou **náklady na zajištění provozu a náklady na zajištění podpory a údržby PCKS** (jedná se o dva samostatné fakturační tituly a samostatné právní vztahy). Za období do 30.6.2009 vynaložil MHMP v této oblasti **cca 126 mil. Kč**.
2. Dne 12.4.2007 uzavřel MHMP s firmou Haguess smlouvu o **zajištění provozu PCKS na období od 1.4.2007 do 30.9.2007 s objemem plnění 16.918 tis. Kč** (po snížení o provozní náklady KAP). Zároveň však v období 12.04.2007 – 30.09.2007 probíhá **zkušební provoz SKC, jehož provedení je sjednáno a honorováno v objemu 4,7 mil. Kč** ve Smlouvě o vytvoření SKC. Podle našeho názoru **v návaznosti na honorovaný zkušební provoz vedlo uzavření smlouvy o zajištění provozu PCKS pro období 1.4.2007-30.9.2007 k prokazatelné duplicitní fakturaci za provozu SKC** (dle našeho názoru objem této duplicitní fakturace činí minimálně 4,7 mil. Kč).
Za toto závažné pochybení nese odpovědnost Odbor informatiky, který příslušné smlouvy se společností Haguess uzavřel, fakturaci akceptoval a dané náklady uhradil. Tuto duplicitní fakturaci považujeme **nejen za neefektivní náklady provozu SCK, nýbrž i za způsobení škody, která je v plné zodpovědnosti Odboru informatiky vedeného ředitelem Ing. Krausem**.
3. Růst smluvní ceny za zajištění provozu PCKS v období tzv. velké emise se zdá být logickým důsledkem zvýšeného nároku na provoz PCKS v daném období. Ovšem takové navýšení pak logicky vede k tomu, že účtované náklady na provoz PCKS v období předchozích, zejména 4-9/2007, **byly nepřiměřeně vysoké**. Stejně tak, resp. ještě ve vyšším rozsahu to platí pro období 1-6/2009, kdy emise OpenCard zásadním způsobem klesá (nyní se počet vydaných karet ustálil na cca 8 tis. ks/měsíc) **a přesto náklady na provoz PCKS významně a dle našeho názoru zcela nepřiměřeně rostou**. Následující grafy zachycují počet nově emitovaných karet OpenCard a měsíční fakturaci firmy Haguess za zajištění vlastního provozu PCKS (tj. bez fakturace za podporu a údržbu).

4. Zvýšení honoráře za provoz PCKS pro období 1- 6/2009 **na objem cca 8 mil. Kč/měsíc, považujeme za zásadní pochybení Odboru Informatiky, které způsobuje neefektivitu v provozu systému OpenCard a zároveň poškozují HMP.** Podle našeho názoru neexistuje jakýkoli důvod pro takové navýšení a způsob, jakým byla smlouva uzavřena, představuje významné porušení Zákona o veřejných zakázkách a zásady správy cizího (svěřeného) majetku s náležitou péčí, neboť povinností zadavatele, i v případě přidělení zakázky předem určenému zájemci, **je uzavřít smlouvu za cenu obvyklou v místě a čase. Pokud bychom akceptovali jednorázově zvýšené náklady při skokové distribuci, neexistuje reálný důvod proč po reálném poklesu množství vydávaných karet nebyly poplatky adekvátně sníženy.**
5. Podle našeho názoru, který opíráme o HW a SW vybavení PCKS a jeho funkcionalitu, činnost kontaktních míst v posledních měsících, o vlastní zkušenosti jednotlivých členů týmu a o získané informace týkající se provozu obdobných karetých systémů v ČR, **je reálné nastavit a zorganizovat činnosti a procesní vazby stávajícího PCKS tak, aby průměrné měsíční náklady za vlastní provoz, podporu a údržbu PCKS nepřevýšily 2.000 tis. Kč bez DPH měsíčně** (samozřejmě ideálním procesním řešením je vypsání na provoz PCKS nové, otevřené výběrové řízení).

2.7 DODÁVKY KARET A LICENCÍ

2.7.1 Dodávky karet

1. V období od 1.8.2008 do 31.12.2008 byly provedeny dodávky celkem **302.437 ks** karet OC **bez právního titulu a bez sjednaných dodacích podmínek**. Tato situace je dle našeho názoru pro HMP zásadním problémem zaviněným opět kardinální chybou na straně Odboru informatiky vedeného ředitelem odboru Ing. Krausem, neboť v současné době **HMP využívá finančně velmi významný majetek společnosti Haguess bez právního titulu, kdy tento majetek je klíčový pro provoz PCKS a OpenCard. Vedení HMP nebylo řádně na tuto skutečnost a také na případné právní důsledky upozorněno.**
2. Podle nám předloženého prohlášení požaduje společnost **Haguess částku 200 Kč vč. DPH/karta i za historické dodávky**, byť nejsou pod uzavřenu smlouvou. **Částka 200 Kč vč. DPH za kartu však dle našeho zjištění více než dvojnásobně převyšuje dosažitelnou cenu obvyklou za dodávku těchto karet** (dodávaná karta nepředstavuje žádné unikátní médium, nýbrž produkt běžně dostupný na trhu). Tato cena obvyklá se dle našeho zjištění pohybuje na úrovni **80 Kč bez DPH, tj. 95 Kč vč. DPH za kartu.**
3. Postupem, kdy v rámci Smlouvy o zajištění provozu PCKS pro období 1-6/2009 sjednal cenu 200 Kč vč. DPH za kartu, **porušil Odbor informatiky závazná ustanovení Zákona o veřejných zakázkách, které ukládají povinnost uzavřít smlouvu, za podmínek odpovídajících ceně obvyklé**, a zároveň i porušil závazná ustanovení zákona o hl.m. Praha, resp. obchodního zákoníku ukládající povinnost postupovat při správě cizího majetku s náležitou péčí.
4. Podle informací, které jsme při finalizaci auditu obdrželi, jsou se společností Haguess vedena jednání, jejímž obsahem má být i dohoda o vypořádání dodaných nevyúčtovaných karet. **Dosavadním výsledkem těchto jednání má údajně být i dohoda, že již dodané karty budou fakturovány za cenu 95 Kč vč. DPH, tj. za cenu obvyklou.** Předpoklad dosažení této dohody jsme zakomponovali do propočtů týkajících se dosud nevyúčtovaných plnění ze strany společnosti Haguess.

2.7.2 Licenční poplatky

1. Součástí smluvních plnění, které pobírá společnost Haguess, jsou i **licenční poplatky za užití jednotlivých dodaných systémů**, resp. i kartových aplikací, **kdy licenční poplatky za užití SW jsou závislé na počtu evidovaných karet OpenCard v systému**, na počtu nahraných aplikací v systému a řadě dalších parametrů.
2. Oddělení licenčních poplatků od samotného kontraktu na vytvoření SKC, kdy licenční smlouva je pouze přílohou smlouvy o vytvoření SKC a **cenové podmínky licenční smlouvy nebyly předmětem veřejné soutěže**, vede dle našeho názoru **k účelovému neefektivnímu vynakládání prostředků HMP**, jež se projevuje ve významném nárůstu nákladů na emitované karty.
3. Ke dni 30.6. 2009 **licenční poplatky dosud zatížily projekt OpenCard** v objemu **cca 180 mil. Kč** (tj. cca 19 % nákladů projektu, zohledníme-li objem dosud nevyúčtovaných licenčních poplatků souvisejících s obdobím do 30.6.2009). Tento objem licenčních nákladů hodnotíme **jako nepřiměřený vysoký**, který nemá oporu v doložených reálných nákladech společnosti Haguess souvisejících s vytvořením SKC a systémy dalších kartových aplikací.
4. Podle našeho názoru musí být součástí komplexních změn smluvních vztahů se společností Haguess **i zásadní změna v licenční politice, která zásadním způsobem sníží neadekvátní licenční náklady HMP a DPP**

v této oblasti. Cílem by dle našeho názoru mělo být zafixovat licenční poplatky pro cílový stav uživatelů OpenCard. Bez dosažení takové dohody není dle našeho názoru možné pokračovat v další emisi karet, resp. v celém projektu OpenCard. Obvyklou výši dokladují i porovnání s pořízením řešení v několika projektech v ČR. Účelové snahy o doložení přiměřenosti nákladů porovnáním s velkými projekty světových metropolí se jeví jako neodůvodněné, protože firma Haguess sídli v ČR, platí své zaměstnance dle podmínek lokálního trhu a náklady na licence by měli být srovnatelné s nabídkou na lokálním trhu.

2.8 SLUŽBY SOUVISEJÍCÍ S IMPLEMENTACÍ OPENCARD

1. Dalším důvodem vysokých nákladů dosavadní implementace OpenCard je **vysoký objem poskytnutých služeb s touto implementací souvisejících.** Jedná se o služby: Dozor investora, projektové služby, konzultační služby, ekonomické studie a poradenství; Právní služby, Marketingové služby (včetně slevového bonusu při pořízení ročního kuponu). **Celkový objem těchto služeb generoval do 30.6. 2009 náklady ve výši 240,1 mil. Kč** (cca 27% celkových nákladů projektu včetně dosud nevyúčtovaných plnění), z čehož cca **107 mil. Kč tvoří náklady poradenské, konzultantské a projektové služby** a cca **133 mil. Kč** marketingové náklady zahrnující o **slevové bonusy u ročních předplatních kuponů DPP.** Celkovým objemem všech těchto služeb se OpenCard zásadním způsobem odlišuje od všech obdobných projektů realizovaných v ČR.
2. V případě poradenských, konzultantských a projektových služeb je bohužel nutné konstatovat, a dokazuje to i současný stav projektu OpenCard, že **významná část nákladů v této oblasti představuje neefektivně, resp. i účelově vynaložené prostředky bez potřebného, resp. nezbytně žádoucího benefitu pro přípravu, realizaci, kontrolu a vlastní náklady projektu OpenCard.**
3. V případě marketingových nákladů **vynaložil MHMP dosud celkem cca 28,5 mil. Kč,** kdy především marketingové náklady pilotní etapy projektu ve výši 14,4 mil. Kč představují **z podstatné části prostředky vynaložené neúčelně a neefektivně.**
4. **Z částky cca 103 mil. Kč marketingových nákladů, které vynaložil DPP na tzv. velkou emisi, byla převažující část nákladů** v podobě poskytnutí bonusu, reklamních panelů, přímého oslovení občanů celkem v objemu **cca 66 mil. Kč vynaložena účelně a efektivně.**
5. Zbylá část marketingových nákladů DPP zahrnující **tvorbu marketingové komunikační strategie, náklady na projekt Kinobus, pronájem reklamního autobusu a propagaci ve třech publikacích** (Městem v pohybu, GRAND AUTO a Houser) je dle našeho názoru **velmi diskutabilní a neefektivní z hlediska svého účinku.** V případě propagace v publikacích, kterou v tomto případě nepovažujeme za účinný marketingový nástroj (i zvolená média jsou dle našeho názoru nevhodná), **DPP řádně neprokázal plný rozsah fakturované částky.** Za velmi sporný považujeme finančně náročný pronájem reklamního autobusu, kdy je zřejmé, že DPP byl schopen shodný druh propagace **zrealizovat na vlastním vozovém parku s daleko nižšími náklady. DPP bohužel odmítl v průběhu auditu poskytnout k marketingovým nákladům dodatečná vysvětlení.**

2.9 KARTOVÁ APLIKACE PARKOVÁNÍ (KAP)

1. HMP do vybudování tohoto systému vynaložilo celkem (včetně podpory a provozu) **cca 36 mil. Kč** (jen měsíční podpora, údržba a provoz vyžaduje cca 529 tis. Kč). Vezmeme-li v úvahu, že jen za měsíc červen 2009 se **na parkovacích automatech vybralo celkem 14,5 mil. Kč a z toho pouze 36 tis. Kč bylo uhrazeno bezhotovostně prostřednictvím karty OpenCard**, pak musíme konstatovat, že pořízení a provoz systému KAP představuje zjevně neefektivní hospodaření s veřejnými prostředky.

	hotově	Kartou
Praha 1	4 968 786	18 540
Praha 2	5 074 095	7 750
Praha 3	2 670 596	4 500
Prahy 7	1 824 300	5 035
Celkem v Kč	14 537 777	35 825

2. Z hlediska budoucnosti doporučujeme systém automatů s možností bezhotovostní platby prostřednictvím OpenCard dále nerozšiřovat, dokud nebude zajištěna návratnost vložených prostředků.
3. Investiční náklady aplikace KAP jsou navíc dle našeho názoru zcela **zbytečně navýšeny nekoncepčním přístupem firmy Haguess, kdy zúčtování transakcí probíhá v systému KAP, namísto toho, aby byla využívána funkcionality elektronické peněženky a zúčtovacího centra, které bohužel nebyla dodána ve zprovozněném stavu**. To pak i nepochybně zbytečně zvyšuje provozní náklady systému KAP. Objem navýšení těchto nákladů však nelze zodpovědně určit, neboť nedisponujeme pro takovou analýzu dostatečnými podklady. Lze však důvodně předpokládat, že se nejedná o zanedbatelnou částku

2.10 ŘEŠENÍ PRO OVĚŘENÍ IDENTITY PŘI PŘÍSTUPU NA PORTÁL MĚSTA PRAHY (PKI)

1. V původním záměru Odbor Informatiky zamýšlel, že **HMP bude občanům zdarma poskytovat vybavení (SW PKI a čtečku)**, které jim ve spojení s hybridní čipovou kartou s kontaktní zónou umožní autorizovaný přístup do oblastí: eGovernment (podání v kompetenci ministerstev), eTown (podání v kompetenci samosprávy), eCommerce (elektronické placení).
2. Technické vybavení představovalo čtecí zařízení a „**Řešení PKI pro čipovou kartu**“. Za tímto účelem Odbor Informatiky již v pilotní etapě projektu rozhodnul, že ideálním řešením bude právě hybridní čipová karta (s kontaktním i bezkontaktním čipem), jejíž cena je podstatně vyšší než u karty pouze s bezkontaktním čipem, a **zakoupil 50.000 těchto karet, 10.000 ks čtecích zařízení a dále investoval do „Řešení PKI pro čipovou kartu“**.
3. Ke dni 30.06.2009 HMP zaplatilo za Řešení PKI včetně **jeho podpory 22,5 mil. Kč**. K této hodnotě je potřeba přičíst dále hodnotu čteček, kterou se nám bohužel nepodařilo zjistit, neboť ani ve smlouvě ani na daňových dokladech není uvedena jednotková cena jedné čtečky.
4. V současné době je bohužel celé toto Řešení PKI pro čipovou kartu využíváno pouze k ověření identity při přihlášení na Portál města Prahy do aplikace „Vím, jak řídím“, **přitom paralelně se může držitel bezkontaktní karty přihlásit do aplikace bez čtečky a karty pomocí přiděleného uživatelského jména a hesla odkudkoliv, kde se nachází připojení k internetu**.

5. Podle našeho názoru je vhodné zodpovědně **zvážit ukončení projektu PKI pro jeho nízkou využitelnost a minimální perspektivu**. Celý projekt pak dle našeho názoru **de facto představuje zmařenou investici**.

2.11 VOLBA TYPU ČIPOVÉ KARTY A TYPU KONTAKTNÍHO ČIPU

1. Jedním z klíčových strategických rozhodnutí v technické oblasti projektu OpenCard byla volba **typu karty** a typu bezkontaktního čipu (MINFARE Standard nebo MINFARE DesFire). V rozporu s doporučeními společnosti Soluziona, a.s., která vypracovala „Koncepti centra kartových a platebních služeb HMP“, se Odbor informatiky **konceptně velmi chybně rozhodl zakomponovat do smlouvy o vytvoření SKC dodávku 50.000 ks hybridních karet s bezkontaktním čipem MINFARE Standard za cenu 18,9 mil. Kč vč. DPH**.
2. Na konci měsíce července 2008 došlo k zastavení vydávání hybridních karet s bezkontaktním čipem MINFARE Standard a namísto nich je vystřídaly jednak hybridní karty s kontaktním čipem MINFARE DESFire, **ale především levnější karty pouze s bezkontaktním čipem MINFARE DESFire, které jsou dnes majoritním typem karty využívaným v rámci OpenCard**.
3. Do dnešního dne se z celkového objemu 50.000 ks hybridních karet s bezkontaktním čipem MINFARE Standard **podařilo vydat pouhých 4.950 těchto karet, u kterých nyní dobíhá jejich platnost**. Karty, které se nepodařilo vydat **(45.050 ks) se dnes nacházejí v prostorách dodavatele a jsou nevyužity**.
4. **Nezodpovědným a především ukvapeným pořízením těchto karet, kdy Odbor Informatiky nerespektoval některá doporučení uvedená ve studii „Koncepte centra kartových a platebních služeb Hlavního města Prahy“, vznikl HMP neefektivní náklad na realizaci projektu OpenCard v objemu nevyužívaných hybridních karet, tj. v objemu cca 17 mil. Kč vč. DPH, který má charakter zmařené investice, resp. má i zjevné atributy způsobené škody v rozsahu alikvotní části ze sjednané ceny nevyužitých karet**.
5. V konečném důsledku je také otázkou, proč nebyly zakomponovány do podmínek zadávací dokumentace týkající se kontraktu Realizace SKC požadavky kompatibility SW SKC na karty s bezkontaktním čipem MINFARE DESFire. Pokud by byla tato ustanovení vkomponována do následné smlouvy, nemusel být dne 31.07.2008 uzavřen se společností Haguess další kontrakt na „Rozšíření SKC o technologii MINFARE DESFire“ za částku cca **19 mil. Kč vč. DPH a významná část těchto prostředků mohla být dle našeho názoru uspořena. Dle našeho názoru se opět jedná o další významné projektové selhání Odboru Informatiky**

2.12 NEDOSTATKY PROVEDENÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ U MHMP A DPP

V průběhu auditu byly jak v případě MHMP, tak DPP zjištěny následující významné nedostatky týkající se provedených výběrových řízení, jež představují významná porušení zákona o veřejných zakázkách:

- 1) Ve spisech k zadávací dokumentaci a realizaci výběrových řízení **nejsou doloženy kalkulace předpokládaných hodnot kontraktů**.
- 2) Ve spisech veřejných zakázek nejsou obsaženy dokumenty, které by zejména v situaci přímého oslovení jediného uchazeče nebo získání jediné nabídky dokládaly, **že kontrakt byl uzavřen na bázi ceny obvyklé, resp. ceny přiměřené obsahu, rozsahu a kvalitě dodávky**. V takové situaci nelze objektivně

přezkoumat ekonomickou výhodnost uzavřené smlouvy a též dodržení zásady náležitě péče při správě cizího, resp. svěřeného majetku.

- 3) Význačná část zakázek malého rozsahu **byla v případě MHMP zadána přímo zvolenému uchazeči bez jakékoli formy výběrového nebo poptávkového řízení a bez podložení toho, že zadavatel prověřil obvyklost a přiměřenost sjednané ceny.**
- 4) **V případě DPP se jedná o naprostou většinu souvisejících zakázek, které byly touto formou přiděleny.** DPP se nachází v pozici sektorového zadavatele, pro níž legislativa vymezuje mírnější pravidla z hlediska závazné formy výběrového řízení. Zákon o veřejných zakázkách výslovně ukládá sektorovému zadavateli realizovat otevřené výběrové řízení po překročení určité limity, **kdy je zakázka již považována za nadlimitní.**

DPP v situaci, kdy zakázka nebyla považována za nadlimitní, postupoval tak, že **často provedl přímé zadání, aniž by zdůvodnil a doložil, proč daného dodavatele oslovil a jak posoudil, že jím nabízená cena odpovídá ceně obvyklé, resp. ceně přiměřené obsahu, rozsahu a kvalitě přijímaného plnění.** Přidělení zakázek tak významného finančního rozsahu předem určeném dodavateli vždy hraničí s porušením zákonem stanoveného principu transparentnosti a zejména pak principu diskriminace, neboť je zjevné, že volné konkurenční prostředí zjevně obsahuje další potenciální dodavatele s potřebnými referencemi a technickými předpoklady, jež by byli schopni zakázku realizovat.

- 5) U řady zakázek bylo identifikováno **jejich záměrné dělení do samostatných kontraktů.** Toto nezákonné dělení bylo dle našeho názoru prakticky vždy provedeno s cílem vyhnout se vyšší formě výběrového řízení a vytvořit předpoklady, aby určitý soubor zakázek získal určitý dodavatel. Jedná se o následující dodavatele a plnění, jejichž smluvní vztahy byly uzavřeny v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách:
  - a) Poskytování konzultačních služeb a služeb vedoucího projektu společností AXCODE, s.r.o. pro MHMP bylo rozděleno do 7 samostatných kontraktů (celkem fakturováno cca 6,4 mil. Kč vč. DPH).
  - b) Poskytnutí konzultačních služeb, řízení projektu a služby dozoru investora od společnosti PADCOM, s.r.o. pro MHMP bylo nezákonným způsobem rozděleno z jedné podlimitní zakázky na 3 zakázky malého rozsahu (celkem fakturováno cca 4,5 mil. Kč vč. DPH).
  - c) Poskytování právních služeb od společnosti Řanda Havel Legal pro MHMP rozděleno do 7 kontraktů. Za tyto služby bylo celkem fakturováno 11,3 mil. Kč včetně DPH.
  - d) Dodávka systému DOS firmou Haguess pro DPP byla rozdělená do Smlouvy o dílo s předmětem dodávky **software Dopravně odbavovacího systému (DOS) na 50 000 licencí za 11.052 tis. Kč bez DPH** (uzavřena dne 15.10. 2007) a Smlouvy o dílo ze dne 15.7. 2008, jejímž předmětem je dodávka systému DOS pro dalších 200.000 licencí a dodávku subsystémů SAM a ASW-HSM-DOS
- 6) Klíčové pochybení projektu OpenCard spatřujeme v zadání veřejné zakázky na Vytvoření SKC. Součástí zadání, které bylo předmětem veřejné soutěže, **je prokazatelně i dodávka licencí, která tvoří nedílnou součást smlouvy o dílo jako její příloha č. 7** (viz. Vzor licenční smlouvy). **Ačkoli z uzavření této licenční smlouvy budou plynout a prokazatelně plynou HMP významné finanční závazky a ačkoli**

uzavření této licenční smlouvy je součástí smlouvy o dílo, která je předmětem soutěže, nebyly cenové podmínky dodávky licencí předmětem veřejné soutěže.

Kromě toho, že podstatná část plnění (zde poskytnutí práva užití k SW vytvářející komplex SKC), nebyla z hlediska ceny **předmětem veřejné soutěže v otevřeném výběrovém řízení, je možné tuto situaci považovat i ze nedovolené dělení zakázky, neboť v okamžiku jejího zadání bylo Odboru Informatiky zjevné, že skutečný objem odebraných licencí bude výrazně vyšší než smlouvou sjednaných 100.000.** S ohledem na tuto skutečnost, kdy předmětná licenční smlouva je uzavřena v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách (nebyla předmětem veřejné soutěže), je nutné dojít k závěru, **že i vlastní smlouva o dílo DIL/40/05/001120/2006, jejíž nedílnou součástí předmětná licenční smlouva je, byla dle našeho názoru uzavřena v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách a je tak od svého počátku neplatná.**

Pro úplnost je třeba zdůraznit, že projekt OpenCard počítal od počátku s distribucí cca 800 tis. karet a od dodavatele bylo požadováno řešení pro 1 mil. karet, přesto však v nabídce společnosti Haguess na veřejnou zakázku „Realizaci SKC“, která nám byla předložena, **nejsou v příloze licenční smlouvy uvedeny jednotkové ceny za poskytnutí licencí.** Za takové situace hodnotící komise doporučila uzavřít smlouvu se společností Haguess na plnění, **jehož cenu v určité dílčí části vůbec neznala (resp. nebyla schopna zkalkulovat),** pakliže vůbec skutečnost, že předmětem dodávky jsou i licence, posuzovala.

- 7) Jednotlivé smlouvy na zajištění provozu PCKS se společností Haguess. byly zadány **v jednacím řízení bez uveřejnění, kdy byl osloven pouze jediný uchazeč, a to společnost Haguess.** Přímé zadání provozu SKC firmě Haguess **je zdrojem ekonomických, provozních a právních rizik na straně HMP a podle našeho názoru měl MHMP oddělit role provozovatele PCKS od ostatních dodávek zajišťujících vybudování PCKS a chod aplikací v rámci OpenCard.**

Vedení Odboru Informatiky v průběhu realizace auditu prezentovalo jako jeden z aktuálních nejzávažnějších důvodů přidělení této i další zakázky na úlohu DOS firmě Haguess neexistenci a nedostupnost obecného rozhraní Kartového centra. **Prostudováním smluvních podkladů bylo zjištěno, že toto byla jedna ze základních podmínek výběrového řízení a smluvních ujednání, tento fakt potvrdila na přímý dotaz i firma Haguess a poskytla relevantní dokumentaci.** Podle našeho názoru nebylo nezbytně nutné **tuto zakázku přidělit firmě Haguess bez provedení soutěžního řízení,** přičemž považujeme za zásadní porušení Zákona o veřejných zakázkách a náležitě péče při správě cizího (svěřeného) majetku to, že Odbor Informatiky neprovedl před uzavřením příslušných smluv přezkoumání, že cenová nabídka firmy Haguess odpovídá ceně obvyklé, tj. že se jedná o cenu přiměřenou obsahu, rozsahu a kvalitě dodávaných služeb.

2.13 ZÁKLADNÍ POCHYBENÍ PŘI REALIZACI PROJEKTU OPENCARD

1. O realizaci projektu OpenCard bylo rozhodnuto na **podkladě zavádějících a účelových pokladů** prezentujících OpenCard jako projekt ziskový, ačkoliv tento **dlouhodobě vyžaduje význačnou míru**

investiční i provozní podpory z rozpočtu HMP. Představitelé hl. města Prahy byli zavádějícím způsobem (Ize říci i účelově) rozličnými studii přesvědčování, že projekt bude návratný v čase.

2. Komerčně zpracované studie subjektů, které se pak na projektu dílčím způsobem podílely nebo byly vzájemně provázány, **kalkulovaly se zcela nereálným finančním modelem na straně příjmů**, přičemž projekt v současné době žádné reálné příjmy nevykazuje.
3. Orgánům HMP byly **po celou dobu realizace projektu OpenCard překládány zavádějící a nepravdivé informace** popisující stav projektu a naplňování schválené koncepce a plánu.
4. Žádný interní útvar MHMP ani žádný poradce zodpovědný za projektové řízení **neupozornili na to, že nedošlo ke zprovoznění klíčových komponent SKC, kterými je zázemí pro elektronickou peněženku a zúčtovací centrum**. Dílo vymezené ve smlouvě o vytvoření SKC tak bylo **dobře s vážnými vadami, přestože bylo plně uhrazeno**.
5. Faktické nezprovoznění zázemí elektronické peněženky a zúčtovacího centra fakticky **zamezuje jakýmkoli úvahám o plošném komerčním využití OpenCard jako novém instrumentu platebního styku**.
6. HMP se nachází v **prokazatelně nevýhodných a nevyvážených smluvních vztazích s firmou Haguess**, v návaznosti na něž je **na firmě Haguess prakticky závislý jak z hlediska provozu PCKS, tak z hlediska implementace a rozvoje projektu OpenCard**.
7. MHMP **nemá fakticky kontrolu nad provozní a rozvojovou částí projektu OpenCard** a v současné době není schopen ani samostatně převít provoz PCKS.
8. Při zadávání zakázek v rámci projektu OpenCard docházelo k opakovanému závažnému porušení Zákona o zadávání veřejných zakázek.
9. Doposud vynaložené **investiční náklady** projektu OpenCard **hodnotíme jako nepřiměřeně vysoké ve vztahu k dosažené zprovozněné funkcionalitě PCKS a jednotlivých aplikací** (funkcionalitě bez zprovozněné elektronické peněženky a zúčtovacího centra). Základní příčiny této situace, která je dle našeho názoru zjevnou **neefektivitou při vynakládání prostředků rozpočtu HMP**, jsou následující:
  - a) Vytvoření SKC bylo **zadáno jedinému uchazeči** otevřeného výběrového řízení, **kdy další kontrakty byly zadávány přímým zadáním bez prověřování obvyklosti, přiměřenosti a odůvodněnosti navržené ceny** (navržená cena nebyla prověřena konkurenční situací).
  - b) Některé dodávky byla prokazatelně prováděny za ceny prokazatelně nad úrovní ceny obvyklé (cena dodávaných karet) a ekonomický model úhrady SKC, systému DOS a KAP založený na licenčních právech, opět neproověřený z hlediska cenové obvyklosti a přiměřenosti, **je pro HMP v současných parametrech velmi nevýhodný a signifikantně zvyšuje náklady OpenCard** (licenční poplatky dosud zatížily projekt OpenCard **v objemu cca 180 mil. Kč**, zohledníme-li objem dosud nevyúčtovaných licenčních poplatků souvisejících s obdobím do 30.6.2009).
  - c) Některé finančně významné dodávky v rámci PCKS se ukázaly jako **chybné rozhodnutí a fakticky představují zmařené investice** (zejména dodávka hybridních karet s bezkontaktním čipem a implementace technologie PKI, které zatížily projekt OpenCard v **objemu cca 41 mil. Kč**).

- d) Náklady na projekt OpenCard jsou v porovnání s jinými obdobnými projekty zatíženy význačným **objemem poradenských, manažerských (projektové řízení), konzultantských služeb (celkový objem cca 107 mil. Kč)**, které v převažujícím rozsahu prokazatelně nezaznamenaly pozitivní přínosy do přípravy, realizace a kontroly projektu OpenCard.
- e) Náklady na projekt OpenCard jsou v porovnání s jinými obdobnými projekty zatíženy **význačným objemem marketingových služeb (celkový objem cca 133 mil. Kč)**, kdy výše těchto nákladů je dána i tím, že bylo potřeba zmigrovat vysoký počet nových karet v krátkém období při zavedení aplikace DOS. Bohužel i v této oblasti jsou náklady, které z hlediska svého marketingového obsahu a zacílení, vynaloženého objemu a jednotkových cen nelze považovat za efektivně využitě prostředky.
10. Rovněž tak jsou nepřiměřeně **vysoké provozní náklady PCKS**, kdy zejména pro období 1-6/2009 byly sjednány odborem informatiky **extrémně vysoké náklady za provoz PCKS, které nejsou jakkoli relevantní zajišťované činnosti**. Náklady na zajištění provozu a podpory zatížily projekt OpenCard do 30.6.2009 v objemu **cca 139 mil. Kč**
11. MHMP není schopen definovat náklady projektu OpenCard, **kteřé bude nezbytné ještě vynaložit pro plné dosažení cílového koncepčního stavu**.

2.14 POCHYBENÍ PŘI IMPLEMENTACI DOS DO PROJEKTU OPENCARD

1. Auditor neprověřoval skutečnost, zda objem výdajů uváděný DPP na projekt OpenCard je úplný, neboť mu nebyl umožněn přístup do účetnictví DPP.
2. Před rozhodnutím o zahájení realizace projektu Implementace DOS na OpenCard nedošlo k podle dostupných informací k řádné komunikaci ani konzultaci s DPP o možnostech, způsobu či časování realizace. Díky této nepřipravenosti tak v počátku implementace DOS na **OpenCard zcela scházely adekvátní časové harmonogramy, schválené rozpočty, definované postupy a zodpovědné osoby**.
3. Finální rozpočet projektu implementace DOS s z prosince 2008 dosahuje **výše 325,5 mil. Kč, přičemž DPP nedisponuje doklady o jeho schválení orgány HMP**. Tento rozpočet, který byl také významně překročen, diametrálně překračuje původní rozpočet projektu Implementace DOS zpracovaný společností Haguess, jež dosahoval **výše 93, 5 mil. Kč**.
4. Faktické zadání zakázky na dodávku systému DOS společnosti Haguess bez výběrového řízení proběhlo uzavřením smlouvy o dílo ze dne 15.10. 2007 se, jejímž předmětem bylo dodání systému DOS pro 50.000 karetních licencí za 11.052 tis. Kč bez DPH. Uzavření této smlouvy na prokazatelně nedostačující objem licencí fakticky předurčovalo zadání dalších navazujících kontraktů souvisejících s dodávkou a implementací systému DOS firmě Haguess. Zadání takto významné zakázky proběhlo dodavateli bez jakékoliv relevantní reference na obdobný systém.
5. DPP nepředložil akceptační protokol k implementaci systému DOS, který by potvrdil dodání díla v souladu se smlouvou bez výhrad. **Auditor obdržel Akceptační protokol k „Provedení implementačních prací při zavádění dopravně-odbavovacího systému pro čipovou kartu (systém DOS)“, jež byl zúčastněnými stranami podepsán dne 25.8.2008 „s výhradami“, které se týkaly neprovedených akceptačních testů k částem systému, výhrad k výsledkům provedených akceptačních testů, zálohování a obnovy**

dat a nedodání technické a uživatelské dokumentace k systému. K dnešnímu dni tak setrvává situace, kdy dílo nebylo společností Haguess předáno a společnost Haguess je ve významném prodlení s dodáním díla, přesto však došlo k plné úhradě sjednané ceny díla. Splnění dodávky včetně uplatnění smluvních sankcí z prodlení dodavatele se DPP nedomáhá. Systém DOS se přesto již několik měsíců nachází v ostrém provozu.

6. Systém DOS nemá zajištěnu smluvní servisní podporu, která by řešila pokrytí požadavků DPP na rozšíření funkcionality DOS. Servisní procesy nastavované ze strany společnosti Haguess jsou nyní řešeny pouze na úrovni garančních a záručních požadavků.
7. Třebaže jednotlivé systémy SKC a DOS jsou z podstatné části nezávislé, neexistuje záložní řešení pro případ výpadku provozu SKC na straně úlohy potřebné pro funkčnost systému DOS. Rovněž tak nejsou definovány a popsány krizové scénáře pro případ reálných havárií jednotlivých komponent řešení a způsob, jak se budou řešit, v jakých časech apod.
8. Vzhledem k tomu, že nedošlo ke sjednanému uhrazení nákladů participace DPP na projektu OpenCard za rok 2008 a rovněž nebylo ani potvrzeno financování dalších fází projektu v roce 2009, DPP se rozhodl participaci na projektu pozastavit. Projektové práce fáze 1 projektu byly ukončeny (s výjimkou doinstalace validátorů), existující stav dopravní aplikace byl zakonzervován a nadále funguje ve stávající podobě. Veškeré rozvojové aktivity jsou, s ohledem na výše uvedené, zastaveny.
9. Ve přehledu nákladů vynaložených DPP na projekt OpenCard byly identifikovány položky, které podle názoru auditora nesouvisí s předmětem implementace DOS. Celková částka těchto položek představuje cca **59,7 mi. Kč, což představuje cca 13 % původně deklarovaných celkových nákladů** (včetně nevyfakturovaných plnění) DPP na implementaci DOS.
10. Pro zúčtování předplatného nebylo koncepčně využito **Zúčtovacího centra SKC a totožná problematika byla na úrovni Dopravního podniku řešena duplicitně**. Takový postup nutně vede ke vzniku významných a zbytečných nákladů.
11. Díky značné nezkušenosti dodavatele pro tento typ úlohy a neřešení řady funkcionalit na straně aplikace DOS vyvolal značné náklady na budování rozsáhlého interface mezi úlohou DOS a primárním systémem SAP. Nejen že tyto náklady jsou co do výše naprosto nepřiměřené, ale lze předpokládat že i zbytečné. Kdyby řešení DOS bylo napojeno na zúčtovací centrum a koncepce počítala s využitím funkce elektronické peněženky, nejen že řešení by bylo pro koncové uživatele smysluplnější a komfortnější, ale navíc by bylo možné dosáhnout významných úspor.
12. DPP v současné době se **neuvažuje o rozšíření funkcionality DOS na prodej jízdenek přímo ve voze, resp. nákup individuálního jízdného**. Tato funkcionalita je běžná u ostatních kartových aplikací v České Republice a její vypuštění výrazně omezí využitelnost a rozšířenost OpenCard.

2.15 POSOUZENÍ BUDOUCNOSTI PROJEKTU OPENCARD A DOPORUČENÍ DALŠÍHO POSTUPU

2.15.1 Současná situace

Pokud by i nadále **pokračoval projekt OpenCard mimo kontrolu MHMP** dle stávajících smluvních vztahů HMP a DPP se společností Haguess, pak bude za stávajících parametrů těchto smluv docházet **k dalšímu neřízenému a**

neefektivnímu vynakládání prostředků a nekontrolovanému průběhu projektu, přičemž nebude možné jakkoli garantovat požadovanou funkcionalitu a provozní stabilitu systémů.

Z hlediska odpovědnosti představitelů a orgánů hl. m. Prahy je taková situace dle našeho názoru nepřijatelná a v konečném důsledku by vedla při přístupu řádného hospodáře (i přes dosud vysoké vynaložené náklady) **buď k uzavření projektu jako zmařené investice nebo minimálně postupné konzervaci na úrovni dopravně odbavovacího systému** (aplikace DOS).

2.15.2 Smysluplnost projektu OpenCard pro hl. m. Prahu a jeho koncepční chyby

1. Projekt **OpenCard pro hl. m. Prahu je projektem smysluplným a účelným**. Zároveň však, ale nejde o projekt nikterak principiálně nový, což deklarují úspěšné implementace městských karet **v České republice i v zahraničí**. Jsme toho názoru, že Praha jako moderně se prezentující město by mělo nabídnout svým obyvatelům i návštěvníkům moderní služby s využitím projektu podobného službě OpenCard a tento projekt financovat v řádně definovaném, dlouhodobém a jednoznačně určeném rozsahu s jednoznačně určenými a naplňovanými cíly.
2. Koncepční řešení OpenCard principiálně zapadá mezi projekty, které byly v zahraničí i v České republice realizovány, **avšak zároveň se jedná o řešení velmi progresivní a lze říci i revoluční**. Tato progresivita spočívá zahrnutí funkcionality **elektronické peněženky a zúčtovacího centra**, které předpokládaly významné rozšíření OpenCard do oblasti **bezhotovostních plateb menšího rozsahu (tzv. mikroplatby)**.
3. Zásadní koncepční chybou projektu OpenCard dle našeho názoru bylo, že **projekt cílil do oblasti, na níž ani silní finanční partneři nemají zcela jasný názor z hlediska ekonomického přínosu a která navíc je investičně velmi náročná (elektronická peněženka a centrální zúčtovací centrum)**. Nadto tato složitá a riziková koncepce byla posléze předložena k realizaci dodavateli, který neměl s danými oblastmi praktické zkušenosti a z hlediska objektivně hodnotitelných podmínek nebyl a ani nemohl být zárukou úspěšné realizace projektu OpenCard.

2.15.3 Doporučení k pokračování projektu OpenCard a krátkodobé kroky a priority

1. I přes veškeré negativní skutečnosti a existující významná rizika jsme přesvědčeni, že projekt OpenCard **lze převzít, revitalizovat, zdůvěryhodnit a nastavit mu reálné procesní, funkční a ekonomické projektové parametry**.
2. Základní podmínkou převzetí projektu OpenCard **je však ekonomicky přijatelných dohod se společností Haquess**, jejímž předmětem **musí zejména být**:
  - a) Změna platných smluv, jež by **odstranila nevýhodná ustanovení**, zásadním způsobem snížila náklady na provoz PCKS, zásadním způsobem změnila licenční politiku a snížila ceny dodávaných karet na úroveň ceny obvyklé.
  - b) Dohoda na vymezení tzv. **přechodového období**, během něhož by byla definována **další strategie projektu OpenCard**, aktualizovaná projektová dokumentace včetně ekonomiky projektu a zpracován model dlouhodobého provozu PCKS pod kontrolou MHMP, jež by byl funkční počínaje nejpozději 1.7.2010.

- c) Dohoda na vypořádání **dosud nevyfakturovaných plnění týkajících se dodávky karet a užití licenčních práv.**
  - d) Stanovení jasných pravidel **pro vydání a zpoplatnění nových karet a určení HMP jako příjemce těchto prostředků.**
3. Na podkladě výsledků tohoto auditu doporučujeme urychleně **vytvořit nový komplexní pracovní tým vedení projektu (Projektový tým)** který by se skládal z externích odborníků (právníků, ekonomů a expertů pro oblast IT) a pracovníků MHMP. Tento projektový tým s **jasně definovaným složením, pracovní náplní, pravomocemi a odpovědností** by byl pověřen **jednáním se společností Haguess, jednáním s potencionálními partnery, zpracováním strategie rozvoje projektu OpenCard a převzetím řízení a kontroly tohoto projektu v dlouhodobém horizontu.**

2.15.4 Strategické doporučení pro pokračování projektu OpenCard

Podají-li se získat kontrolu nad projektem OpenCard, existují dle našeho názoru **3 základní strategické možnosti dalšího rozvoje, resp. provozu projektu OpenCard:**

- 1) VAR I: Zakonzervování projektu v aktuálním stavu s dokončením problematiky prodeje všech časových kuponů v rámci DOS (dopravní karta).
- 2) VAR II: Nalezení komplexního strategického partnera, který převeze celou zodpovědnost za další rozvoj a provoz projektu ve všech požadovaných funkcionalitách a zajistí platformu elektronické peněženky a zúčtovacího centra.
- 3) VAR III: Logické rozčlenění projektu na dílčí části a nalezení strategických partnerů pro jednotlivé části, kdy klíčovým partnerem by měl být subjekt zajišťující provoz a rozvoj stávajících aplikací. Takový partner by mohl pocházet z řad současných nefinančních provozovatelů karetních systémů.

Podle našeho názoru je **Var III. nejvhodnější a nejracionálnější cestou dalšího provozu a rozvoje projektu OpenCard**, pakliže nebude rozhodnuto o jeho utlumení. Tato varianta poskytuje široké spektrum dalších možností a řeší problém v podstatně kratším čase a **menšími riziky neúspěchu než Var II.**, která vyžaduje silného partnera z oblasti finančních služeb, který má zkušenosti s kartovými systémy a případně disponuje vlastními technologiemi, jež by pro dodání elektronické peněženky a zúčtovacího centra mohl použít (takový partner by nepochybně vyžadoval ekonomickou i zodpovědnostní participaci MHMP na projektu). Var III. navíc umožňuje v budoucnu po stabilizaci projektu realizovat strategické partnerství pro funkcionalitu elektronické peněženky.

Ing. Valdemar Linek

ZPRÁVA Z PROVEDENÉHO FORENZNÍHO AUDITU

Předseda představenstva

NEXIA AP a.s.

Člen NEXIA INTERNATIONAL

auditorská společnost č. osvědčení 096

Za konsorcium: NEXIA AP a.s. a A.T. Kearney GmbH - organizační složka